

Dosarul nr. 2rc-70/2020

(2-19193165-02-2rc-05032020)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru, judecător Sergiu Suvac)

DECIZIE

12 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:

Președintele completului, judecător

Nelea Budăi

Judecătorii:

Ion Muruianu și Ala Malîi

examinând în ordine de recurs, recursul declarat de societatea cu răspundere limitată ”*****”, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 06 decembrie 2019, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată ”*****” împotriva societății cu răspundere limitată ”*****” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La data de 03 decembrie 2019, SRL ”*****” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL ”*****” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.1-4).

Totodată, în cuprinsul cererii de chemare în judecată, reclamantul a solicitat aplicarea sechestrului asupra mijloacelor financiare, bunurilor mobile și imobile ale pârâtului și aplicarea interdicției de înstrăinare a bunurilor, în limita valorii acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 06 decembrie 2019, cererea de asigurare a acțiunii înaintată de SRL ”*****” s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d.22-23).

La data de 03 ianuarie 2020, SRL ”*****” a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 06 decembrie 2019,

solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond din 06 decembrie 2019 și emiterea unei noi încheieri prin care cererea de asigurare a acțiunii să fie admisă parțial, cu aplicarea interdicției de înstrăinare a bunurilor, mijloacelor fixe ale SRL ”*****”, în limita acțiunii (f.d.24-26).

În motivarea recursului, recurentul a invocat că încheierea contestată este neîntemeiată, iar concluzia primei instanțe precum că nu există temeuri de a presupune că neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii ar duce la imposibilitatea executării eventualei hotărâri ale instanței de judecată, contravine informației privind ședințele de judecată afișate pe portalul web oficial al instanțelor de judecată și hotărârilor judecătorești prin care s-a încasat de la SRL ”*****” sume bănești.

Precizează că din informația prezentată, rezultă că SRL ”*****” este acționată în instanța de judecată de către mai mulți agenți economici, solicitând încasarea sumei.

Comunică, că deja există cel puțin două hotărâri judecătorești prin care SRL ”*****” este obligată să suporte încasarea unor mijloace bănești, potrivit portalului oficial web al instanței de judecată.

Afirmă că eventuala interdicție aplicată asupra mijloacelor fixe nu poate să afecteze compania SRL ”*****” în realizarea activității sale.

Menționează că potrivit informației furnizate de către Biroul Național de Statistică nr. 07-1/474 din 04 octombrie 2019, SRL ”*****” deține mijloace fixe la 01 ianuarie 2019 în valoare de 1283550 lei.

Relatează că acestea sunt mijloace fixe și nu reprezintă materie primă de natură să pună în dificultate SRL ”*****” în activitățile sale.

Declară că valoarea acțiunii constituie 1048203 lei, echivalentul a 54000 euro, iar cerința cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii urmărește protejarea unui scop legal, de ordine publică specificat în art. 16 Cod de procedură civilă, în conformitate cu care orice hotărâre judecătorească definitivă urmează a fi executată în termeni restrânși fără careva impedimente ale organelor judiciare sau ale terțelor persoane.

Consideră că neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii ar condiționa imposibilitatea executării hotărârii instanței de judecată privind încasarea datoriei.

Verificând legalitatea încheierii judecătorești contestate, pe baza dosarului și a motivelor invocate în recurs, Colegiul civil consideră recursul ca fiind întemeiat

și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de fond și soluționarea problemei în fond, prin emiterea unei noi încheieri cu privire la admiterea parțială a cererii de asigurare a acțiunii în sensul formulat în cererea de recurs, cu aplicarea interdicției de înstrăinare a bunurilor mobile și imobile și a mijloacelor fixe ale SRL ”*****”, în limita acțiunii de 1048203 lei, reieșind din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acord cu prevederile art.181 alin. (2) Cod de procedură civilă, dacă încheierea de asigurare a acțiunii a fost emisă fără știrea recurentului, termenul de depunere a recursului se calculează din ziua în care persoana interesată a aflat despre pronunțarea încheierii.

În acest sens, Colegiul civil reține că încheierea contestată a fost emisă la 06 decembrie 2019 în lipsa părților, la materialele cauzei nefiind anexat nici un înscris din care să rezulte data comunicării recurentului a încheierii din 06 decembrie 2019 (f.d.22-23).

În contextul dat, CtEDO a admis faptul că instituirea unor termeni pentru sesizarea instanței este o cale de realizarea unei bune administrări a justiției, cu condiția că impunerea acestora să nu lezeze dreptul de acces la justiție în substanța sa. De aceea, Curtea a constatat că impunerea unui termen de recurs care să curgă de la data pronunțării hotărârii, pe care părțile nu o cunosc întotdeauna, și de la data depunerii hotărârii la grefa instanței care a pronunțat-o, este dovada unui formalism excesiv care a condus la anularea, în substanță, a posibilității reclamantului de a sesiza o instanță (cauza Agatianos vs Grecia).

Așadar, raportând normele legale enunțate la circumstanțele speței, Colegiul Civil consideră recursul SRL ”*****” depus în interiorul termenului legal, or, la materialele cauzei nu se atestă nici un înscris din care să rezulte data comunicării recurentului a actului judecătoresc contestat.

În corespundere cu prevederile art.3 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanțele judecătorești aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile (...).

În conformitate cu prevederile art.424 alin. (1) Cod de procedură civilă curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În acord cu prevederile art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art.427 lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Colegiul civil reține că la 03 decembrie 2019, SRL "*****" a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL "*****" cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.1-4).

Totodată, în cuprinsul cererii de chemare în judecată, reclamantul a solicitat aplicarea sechestrului asupra mijloacelor financiare, bunurilor mobile și imobile ale pârâtului și aplicarea interdicției de înstrăinare a bunurilor, în limita valorii acțiunii.

Prin încheierea instanței de fond din 06 decembrie 2019, s-a respins cererea privind aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii înaintată de SRL "*****" (f.d.22-23).

Exprimându-și dezacordul cu încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 06 decembrie 2019, SRL "*****" a contestat-o cu recurs, invocând argumentele expuse mai sus (f.d.24-26).

Instanța de recurs consideră argumentele recurentului întemeiate, iar încheierea contestată neîntemeiată și pasibilă casării, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art.174 alin. (1) Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

Sub acest aspect, Colegiul civil notează că asigurarea acțiunii reprezintă totalitatea măsurilor care garantează executarea hotărârii judecătorești în cazul admiterii cerințelor înaintate de către reclamant. Aceasta este una din garanțiile principale ale apărării drepturilor cetățenilor și persoanelor juridice.

În acord cu prevederile art.175 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanța este în drept să interzică pârâtului săvârșirea unor anumite acte.

În corespundere cu prevederile art. 177 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, în cererea de asigurare a acțiunii se indică motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii. (...). Dacă cererea de asigurare a acțiunii este depusă concomitent cu cererea de chemare în judecată, aceasta se soluționează în ziua emiterii încheierii privind acceptarea cererii de chemare în judecată, fără înștiințarea pârâtului și a celorlalți participanți la proces.

Reieșind din prevederile normelor de drept enunțate, se reține că asigurarea acțiunii poate fi acceptată doar în prezența condiției prevăzută de norma de drept indicată: că neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, fiind prezente condițiile de rezonabilitate și temeinicie a pretențiilor reclamantului de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii; probabilitatea cauzării prejudiciului semnificativ reclamantului în cazul neaplicării măsurii de asigurare a acțiunii și menținerea echilibrului între interesele reclamantului și ale pârâților.

Așadar, la caz, ținând cont de faptul că măsura de asigurare a acțiunii are un caracter provizoriu, impunând anumite limite exercițiului drepturilor pârâtului cu privire la bunurile imobile și mobile și a mijloacelor fixe, fiind reglementată tocmai în scopul evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantului, pagube care pot fi provocate de tergiversarea procesului judiciar, eventualele acțiuni de înstrăinare a bunurilor imobile și mobile și ale mijloacelor fixe de către pârât și imposibilitatea punerii în executare a eventualului act judecătoresc de admitere a acțiunii, obiectul și valoarea acțiunii și pretinsa existență a datoriei în mărime de 1048203 lei, instanța de recurs consideră întemeiată cererea reclamantului-recurent SRL "*****" cu privire la aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii prin aplicarea interdicției de înstrăinare a bunurilor mobile și imobile și a mijloacelor fixe ale SRL "*****", în limita acțiunii de 1048203 lei.

În speță, reieșind din caracterul patrimonial al litigiului dintre părți și având în vedere că valoarea acțiunii impunătoare (1048203 lei), instanța de recurs consideră că neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar putea crea dificultăți în executarea unei eventuale hotărâri judecătorești de admitere a acțiunii.

Așadar, în acest context, Colegiul civil notează că potrivit portalului național al instanțelor de judecată, pe rolul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) sunt pendinte acțiuni înaintate împotriva SRL "*****" cu privire la încasarea datoriei (f.d.27-32)

În aceste împrejurări, în vederea realizării scopului pentru care a fost instituită măsura de asigurare a acțiunii, în vederea evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantului, prin eventuale acțiuni de înstrăinare a bunurilor imobile și mobile și ale mijloacelor fixe pe care le deține pârâțul-intimat, instanța de recurs consideră oportună, legală și întemeiată cerința de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii prin aplicarea interdicției de înstrăinare a bunurilor mobile și imobile și a mijloacelor fixe ale SRL "*****", în limita acțiunii de 1048203 lei.

Colegiul civil consideră neîntemeiată concluzia primei instanțe cu privire la faptul că reclamantul, la depunerea cererii de asigurare a acțiunii, nu a motivat suficient, nu a probat necesitatea aplicării măsurii de asigurare solicitate și nu a demonstrat prin circumstanțe reale, probe pertinente și concludente faptul că în caz de neaplicare a acestor măsuri, va fi imposibilă executarea hotărârii judecătorești respective.

În acest context, Colegiul civil reține că SRL "*****", la depunerea cererii de asigurare a acțiunii, a respectat prevederile art. 177 alin. (1) Cod de procedură civilă și în cererea depusă a indicat motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.

La acest capitol, instanța de recurs ține să sublinieze faptul că obligația de a prezenta probe incumbă părții doar atunci când se pune problema dovedirii unor fapte (*lato sensu*) consumate, nefiind posibilă din motive obiective prezentarea probelor în vederea dovedirii unui fapt viitor, eventual.

Colegiul civil constată că instanța de fond la respingerea cererii de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii, nu a analizat raționalitatea și temeinicia cerințelor reclamantului privind aplicarea măsurilor de asigurare, faptul că neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești, în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate e în corelație cu obiectul acțiunii înaintate, iar ca urmare a pronunțat o soluție greșită privind neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii.

Instanța de recurs relevă că în cauza CtEDO nr. 18465/91 Air Canada vs. Regatul Unit (p. 32 și 33), Curtea a reținut că măsura sechestrului judiciar (în

speță - sechestrul asigurator) reprezintă o reglementare a folosinței bunurilor, mai exact, un control privind utilizarea bunului, astfel că titularului îi este limitat atributul de folosință din componența dreptului de proprietate.

În altă ordine de idei, în cauza Prodan vs. Moldova (cererea nr. 49806/99), Curtea a stabilit că articolul 6§1 asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenție cu privire la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil în fața unei instanțe judecătorești sau tribunal; în acest fel, el cuprinde ”dreptul la o instanță”, din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în fața instanțelor judecătorești în litigii civile, constituie un aspect. Totuși, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă și obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părți. Ar fi de neconceput ca articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanțiile procedurale oferite părților aflate în litigiu - proceduri care sunt echitabile, publice și prompte - fără a proteja executarea hotărârilor judecătorești.

Prin urmare, deoarece au fost constatate temeuri de fapt și de drept care dovedesc netemeinicia încheierii judecătorești contestate, care condiționează casarea acesteia, Colegiul civil consideră necesar de a admite recursul ca fiind întemeiat, de a casa integral încheierea primei instanțe și de a soluționa prin decizie problema în fond, prin pronunțarea unei noi încheieri de admitere parțială a cererii de asigurare a acțiunii în sensul formal în cererea de recurs, cu aplicarea interdicției de înstrăinare a bunurilor mobile și imobile și a mijloacelor fixe ale SRL ”*****”, în limita acțiunii de 1048203 lei.

În conformitate cu art. 174, 175 alin.(1) lit. b) 177 alin.(2), 427 lit. c), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de întreprinderea mixtă ”*****” societate cu răspundere limitată.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 06 decembrie 2019, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată ”*****” împotriva societății cu răspundere limitată ”*****” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată și se emite o nouă încheiere, prin care:

Se admite parțial cererea societății cu răspundere limitată ”*****” cu privire la asigurarea acțiunii.

Se aplică societății cu răspundere limitată ”*****” interdicția de înstrăinare a bunurilor mobile și imobile și a mijloacelor fixe în limita acțiunii de 1048203 lei (un milion patruzeci și opt mii și două sute trei lei).

Decizia rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Nelea Budăi

Judecătorii:

Ion Muruianu

Ala Malîi